

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házas pár:

Egy évre 12.00

Fél évre 7.20

Három hónapra 4.80

Egy hónapra 1.60

Egy szám 0.50

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS EGYESÜLT FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA.

Alapította:
GOMBOS FERENCZ.

Szerkesztőség:

K. Ferencz-utca 19. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egy évre 12.00

Fél évre 7.20

Három hónapra 4.80

Egy hónapra 1.60

Egy szám 0.50

Kiadóhivatal:

D. Ak. Ferencz-utca 19. sz.

Béke—Olaszország.

Az „Ujság” számára írta: Dr. Kalmár Antal.

Az olasz szocialisták nem akarják a háborút s az olasz kormány elé ekképpen álltak föl a tételt: ha a kormány lemondta magát az ántánt hatalmaknak, akkor hogy ne legyen háború, tessék a kormányt ott hagyni a helyét s jöjjön más kormány, aki nincsen obligó. A konzekvenciát a kormány le is tette magára nézve s lemondott.

A lemondás tényéből annyit logikailag következtethetünk, hogy Olaszország most már továbbra is semleges fog maradni. Semleges dinasztikus szempontok szemponyjából.

Dinasztikus szempontokból Olaszországnak föltétlenül kerülnie kell a háborútól olyan erősek az antidinasztikus áramlatok, mint Olaszországban, ahol száz különböző republikánus és szocialista képviselő van, akik a pápai klerikálisok gyűlölik a dinasztia, mert a dinasztia nem dobhat kockát, mert ha hatra vak esik, akkor Európában mindenhol több lenne egy száműzött dinasztiaival.

A nemzeti érdekek szempontjából nekünk kell ott háborút viselni, ahol az ántánt háborúval akar elérni Olaszország: háború nélkül is megkaphatja. Ha nem is olyan bőségesben, mint ahogy azt Olaszország aspirálja: de nagyon kevés. Valósággal örülnék kellene lenniük, ha egy kockázatos háborúba menne, — ahol a középeurópai hatalmak győzelmes katonái szilvációjára szerint Olaszország és az ántánt hatalmak sára juthatna.

Ott van aztán Albánia is. Ha Albánia Olaszország szállhatná meg, s csinálna ottan európai rendet, amint mi csináltunk Boszniából és Hercegovinából. Albániának legfontosabb részét, az Adriai tengerpartját, az otrantói szorosnál Olaszország már ugyanis megszállotta, most pedig kiderül, hogy a szerb uralmát valamennyi Prek Bibiára.

Hisszük, hogy ezeken az alapokon föltétlenül meg lesz az olasz béke, s ki fog lépni Olaszország is, meg a kettős monarchia is. Hogy a béke ilyen alapon létrejön, neszeli már Szerbia is, s a szerb követése ebben a tárgybán járt szentpétervárotti. Mi lesz Szerbiával, ha Olaszország az orra elől elviszi az albániai kikötőket? Szerbia Olaszországgal szembe forduljon ki? Meg is mondták a szerbek szentpétervárotti, hogy abban az esetben, ha ezen Oroszország nem tudna segíteni: *ők Ausztria-Magyarország kar-*

jaiba vetik magukat. Oroszország erre megfenyegette Szerbiát — de hiába: a

nagy orosz hadsereg nem tud Szerbia dolgán segíteni.

Ezer fogoly Magieránál.

Diadalmas bevonulásunk Samborba.

Budapest, május 16. (Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

(Hivatalos.) Oroszlengyelországban szövetséges haderők alsó Pilicától délre folytatják az üldözést. A kielcei hegyvidéket a Kamienna felső folyásáig az ellenségtől megtisztították és a Visztula mentén a Klimontowtól északra eső magaslatokig haladnak előre. A Rudnik—Przemysli—San vonalon orosz utóvédeket a folyó nyugati partjáról visszavetettünk, miközben sok foglyot szereztünk. Az Erdős Kárpátokból előretört hadseregek folytatják előnyomulásukat. Magiera magaslat vidékén tegnap egy erős orosz utóvédet szétszórtunk, hét ágyut és tizenegy géppuskát zsákmányoltunk és több mint egyezer oroszot elfogtunk. Csapataink délelőtt zeneszó mellett a lakosság örömujjongása közt bevonultak Samborba. Délkeletgaliciában Kolomeától északra az oroszok újabb támadásait visszavertük és az ellenségtől egy támaszpontot elragadtunk. A Pruth mentén lefele a határig aránylag nyugalom van.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Német győzelem az Argonneokban.

A szövetségesek folytatják előnyomulásukat.

Budapest, május 16. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, május 16. A nagy főhadiszállás jelenti: Yperntől északra néger veszteségeikre való tekintet nélkül támadtak Stesnstrat és Het Sas körüli hadállásaink ellen. New—Chapellenél az angolok heves támadását visszavertük. Lorettónál, Sochesnél a franciák támadása tűzünkben összeomlott. Az argonneoktól nyugatra birtokunkba vettünk hatszáz méter hosszú, kétszáz méter mély erős francia hadállást és három éjjeli támadással szemben megtartottuk, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva. Maas és Mosel között tüzérségi harcok voltak.

Keleti hadszíntér: Szawlenál az oroszok előretörését visszavertük. A Dobissa mentén kisebb csapatunk az orosz tulerő elől kitért. Két ágyut veszítettünk. Eiragólnál az oroszokat visszavetettük. Az Omulev jobb és balpartjain az oroszok erős támadását visszavetettük.

Délkeleti hadszíntér: A Pilica és Visztula között, a Sztrij—Stanislaw közötti arcvonalon a szövetségesek tovább nyomulnak előre. Przemysltől lefelé az ellenség ellenállást fejt ki.

Olaszország magalatartása.

Forradalmi jellegű tüntetések.

Berlin, május 16.

A Wolff-ügynökségnek jelentik Rómából: **Tegnap a tüntetések forradalmi jellegűt öltöttek. Németországot gyalázták s a nép hevesen demonstrált Giolitti ellen.** Hangoztatták, hogy eladta magát Németországnak. Bülow hercegre peresítést kiál-

tottak. Késő este D'Annunzio a színházban tüzes beszédet tartott a háború mellett. Előadás után komoly rendzavarás volt. Ugyisintén Nápolyban, Florenceben voltak még nagyarányú tüntetések.

Salandrát bízták meg a kabinet alakításával

Berlin, május 16.

A „Vossische Zeitung” rendkívüli kiadásban közli, hogy az olasz király

Salandrát bizta meg a kabinet újalakításával.

Salandra a helyén marad.

Róma, május 16.

A Stefani-ügynökség jelenti: A király a Salandra-kormány lemondását nem fogadta el. Ennek következtében az egész Salandra-kabinet a helyén marad.

Hogy oldható meg az olasz kormányválság.

Berlin, május 16.

Az olasz kormányválság megoldásának három lehetősége van. Az egyik eshetőség szerint Giolitti vállalja el a kabinet megalakítását, a másik szerint újból megalakul a Salandra-kormány, Sonnino helyén más külügyminiszterrel, míg a harmadik megoldás az lehet, hogy egy tábornok, vagy egy magasrangú hivatalnok vezetésével egy inparlamentáris kormány fog alakulni. Mindenesetben az új kormánynak kötelessége lesz kikérni a május 20-án megalakuló kamara véleményét a háboru és a semlegeségre vonatkozóan, azonkívül kötelessége lesz a rendet helyreállítani.

Dolgoznak az intervencionisták.

Berlin, május 16.

A Lokalanzeiger jelenti Rómából: A politikusok között állandó megbeszélések folynak a kormányalakításra vonatkozólag. Az olasz hadügyi kormány nagy csapatteket koncentrált a főváros védelmére. A semlegeségi politika hívei állandó inzultusnak vannak kitéve az intervencionisták által fanatizált néptömegekkel szemben. Az „Ideale Nazionale” az olasz diáksághoz felszólítást intézett, amelyben felszólítja a diákságot arra, hogy jöjjön el tömegesen Rómába és erőszakolja ki a hadüzenetet.

Mindazonáltal az általános benyomás általában véve az, hogy a krízis rendes lefolyású és már csak előreláthatatlan események változtathatnak az események normális lefolyásán.

Velencében békét hirdetnek.

Berlin, május 16.

A velencei városi tanács falragaszokon értesítette a Velencében tartózkodó idegen állampolgárokat, hogy nyugodtan és akadálytalanul Velencében maradhatnak, mert a háborus veszedelem már elmúlt. A magisztrátus hirdetménye szerint ezt az értesülést a legmegbízhatóbb forrásból nyerték.

Bolgár hír a megegyezésről.

Bukarest, május 16.

Az „Universul” szófiai tudósítója jelenti: Diplomáciai körökből kiszivárgott hírek szerint Olaszország és a központi hatalmak között biztosítva van a békés megegyezés. E szerinti Olaszország a háboru végéig megfogja őrizni fegyveres semlegeségét.

Baselli az olasz királynál.

Róma, május 16.

A Stefani-ügynökség jelenti: A király ma Baselli képviselőt kihallgatáson fogadta.

Olasz pártelnök a béke mellett

Berlin, május 16.

Rómából jelentik: A kamarai pártvezérek tegnapi partközi tanácskozásának eredményeként megállapítható, hogy a pártelnökök meglepően nagy többsége a békepolitika mellett foglalt állást.

Felrobbantott olasz löporraktár.

Milano, május 16.

Caramagnában egy löporraktár légbe-repült. Valószínűnek látszik, hogy a löporraktárt felrobbantották. A halottak és a sebesültek száma még eddig ismeretlen.

Az ántánt-nagykövetek konferenciája

Rómában.

Róma, május 16.

Az ántánt hatalmak Rómában székelő nagykövetei ma közös értekezletet tartottak.

Az északi harctér

Przemysl visszafoglalása küszöbön áll.

Rotterdam, május 16.

A „Neuve Rotterdamische Courant” katonai szakértője egy cikk keretében fejtegeti, hogy a szövetséges osztrák-magyar és német csapatok nagyon közel állanak ahhoz, hogy Przemyslt visszafoglalják. A szövetségesek diadalmos előnyomulását Przemysltől északra kísérik meg feltartóztatni az oroszok és ha a San-vonalat is keresztül tudják törni, akkor bizonyos, hogy az egész Galicia felszabadul.

Elfoglaltuk Dobromilt és Chirow-ot.

Eperjes, május 16.

„Az Est” jelenti: Chyrowot és Dobromilt elfoglaltuk, miáltal egy nagyon fontos vasuti vonal került birtokunkba.

Przemyslt három oldalról körülzártuk.

Eperjes, május 16.

Csapatunk elfoglalták Sambort, miáltal Przemysl környékét most már nemcsak nyugatról, hanem északról és délről is megszállottuk.

A trónörökös Bécsben.

Bécs, május 16.

Károly Ferenc József trónörökös ma ide érkezett a harcterről, hogy jelentést tegyen Öfelségének.

Német repülők bombázzák Varsót.

Krakko, május 16.

Varsó bombázását a német aviatikusok állandóan folytatják. A bombák óriási károkat okoztak a varsói erődökben és más katonai célu épületekben.

Nagy sztrájk Londonban.

Rotterdam, május 16.

Londonban nagy sztrájk tört ki. A részletek erre vonatkozólag még hiányoznak.

A franciák feladták a Fecht-völgyét.

Genf, május 16.

A Fecht-völgyében operáló elzászi francia sereg kénytelen volt a Fecht-völgyét feladni és visszavonult.

A „Morning Post” az oroszok galíciai vereségéről.

Genf, május 16.

A „Morning Post” írja, hogy az oroszok kárpáti és galíciai veresége már nem tagadható le és teljesen érthetetlen azok mellett a hatalmas erőforrások mellett, ami Oroszország rendelkezésére áll. A lap megállapítja, hogy abban az esetben, ha az orosz hadsereg nem tartja magát a Kárpátokban, úgy ez a veresség az orosz hadsereg végzetes katasztrófájává válhatik.

Német buvárhajók a Földközi tengeren.

Athén, május 16.

Az itteni angol nagykövetet a Dardanellá-

kat ostromló angol flotta parancsnoka értesítette, hogy a Földközi tengeren német buvárhajók cirkálnak. — Ugyanezt jelentette Embrea szigetéről is.

Forradalom Portugáliában.

Madrid, május 16.

A belügyminiszteriumba érkezett hírek szerint Portugáliában a helyzet igen moly. A Portugáliával való vasuti összeköttetés megszakadt. Lisszabonban a csapatok képtelenek elnyomni a mozgalmat.

Lisszabont bombázzák.

Rotterdam, május 16.

A portugál flotta ma bombázta Lisszabont. A városban sokan meghaltak. A „Vasco da Gamma” cirkáló parancsnokát meggyilkolták.

A flotta vezeti a forradalmat.

Madrid, május 16.

A portugál hajóraj magához ragadta a forradalom vezetését. A Tajóban felbőgött és erősen bombázta Lisszabont. Kár óriási.

Lisszabonban elnyomták a forradalmat.

Madrid, május 16.

Szikratávirón jelentik: Lisszabon őrsége hű maradt a köztársaság elnöke mellett. Lisszabonban elnyomták a forradalmat. Matos Lima kapitány átvette a köztársasági csapatok vezetését.

Megmentették a Rákóczi rejtőhelyeiket.

Vasskó János plébános rejtőhelye.

Március 25-ikétől május elsejéig volt a Zboró. Hogy ezalatt mi mindent látni. Az orosz lövészárk a legdélibb oldalon Váralja községnél kezdődött. Itt minden a földdel egyenlő. Közvetlenül a község alatt húzódtak el a mi lövészárkunk is, helyenkint alig két méternyire megközelítve az ellenséges fedezékig. A városban nincsen egyetlen ép ház sem. Minden csupa rom, üszök és piszok. Az oroszok lerombolt házakból mindent elcipeltek, a tárgyakat a lövészárkokban helyezték el és képtelenesen berendezkedtek. Valamennyi ajtó és ablak a lövészárkokban volt, ugyancsak az ágyak a fehérnemű készleteket is a Zborón találtak. Feltört ruhaszekrényekből egészítették ki, pedig a hosszú álló harc ne legyen megzavarás nélkül, elcipeltek az esperes hártnikáját is, amelyet azonban sértetlenül hagytak. A városban a legteljesebb vandalizmust véghez, voltak azonban becsületes tolvajok. Például Linszky Károly erdőtanácsos házában az oroszok még az első inváziójuk alkalmával elvitték az özaggancsgyűjteményét, most az aggancsok helyére — két 1848-iki képet akasztottak fel.

Zboró egész gabonakészletét elvitték az oroszok s ami élelmiszert találtak, mind felvették. A plébánia épületét keresztül-kasul zárgatták a gránátok, az iskola szitává van törve, nemkülönben a paplak is, de csodálatos módon a híres zborói hársfák a kamencpataken gróf Szirmay-kastélyban — ez volt a Rákóczi Ferenc híres kastélya — csak késszenvedtek az ágyutüzben. Mind a száz lusta áll, csak a koronájuk viharvert.

A Rákóczi-kastélyt és az udvari templomot számtalan gránát érte, a templom beomlott, az udvaron hatalmas gránátgörgők s amíg az idő vasfoga nem tudott ártalmatlanul történelmi emlékeknek, azt most a gránátok szelvésték meg.

Vasskó János esperesplébános volt az első, aki az oroszok futása után ellátott Zboróra. Az iszonyu látvány könnyeket csápolgatott szemébe, reverendájában futott végig a

mazokon és első útja a plébánia-templom-
vezette, ahol a Rákóczi műkincseket el-
tette. Zbóron még ma is veszélyes a tartó-
lás, mert számtalan fel nem robbant akna
az utcákon.

A templom 1555-ben épült, Rákóczi Zsig-
nd építette és egyike az ország legbecesebb
észeti relikviáinak. Ebben a templomban,
Antal képe mögé, a falba betemetve,
el Vasskó esperes a műkincseket. Az
szok, bár mindent feldúltak, erről a rejték-
nyről nem tudtak és így megkerült a többi
Rákóczi Erzsébet 1691-ből származó szent-
tartója, amely gyönyörű augsburgi ötvös-
munka, Rákóczi Pál gróf 1622-ben készült „kapi-
nyhe és a többi finom ötvösmunkájú kehely.
Rákóczi László keresztjét, amellyel II. Rákóczi
renc harvait a kassai dombra kísérte Fischer-
bró püspök, szintén sértetlenül találták meg.
többi ereklye, amely a Rákóczi-kastélyban
t elhelyezve, az oltárköbe volt elrejtve és
ket sem bántották az oroszok.

Tizennyolc gránát érte a templomot, de
al több a tornyot, míg a boltozatot két
és lyukasztotta át. Egy gránát a renezánc-
ű, 1645-ből való főoltár fölött repült el, egy
sik a Rákóczi Julia baptisztérium felett és
gy károkat okozott a [historiai emlékműben.

HIREK.

A tizenkilenc évesek.

Elérkezett az a nagy nap, amikor a tizen-
enc-husz éves, fiúk valjan berukkoltak a ládák
kaszárnya udvarára. A virágok is bementek
kaszárnyába, az orgonavirágok, meg a gyöngy-
ágok a kis kalapok mellett, meg a falusi por
bement a legények csizmáján, csak a nóta
adt el a kapuban: a kaszárnyában nem sza-
dalolni.

Vajjon mi maradt a kapun innen a csengő,
pánatos magyar nótával? A jókedv maradt
na el, vagy a szabadság, vagy talán az élet?
jókedv nem igen, mert a kapun túl is mo-
yognak a legények.

A kaszárnyában lázasan dolgoznak az em-
rek. Beosztják az ujoncokat, kit ide, kit oda.
Ez a második század, ez a harmadik és
ymás után minden legény megkapja az ő ho-
valóságát.

Fenn a gangon gyűltek össze az önkéntes-
k. Fiatal, gyermek, ezen legények sokan van-
k, akik csak most jöttek ki az iskola padjai
zül, ezek a „hadi érettségi“-sek. Még civilben
nnak, de van, akinek vadonatúj extra ruhája
n, olyiknak csak a sapka csukaszürküllik a
jén és tegezük egymást. A tegeződéssel mint-
y kejelegnek a közösség, a bajtársaság má-
orában. Minden szép előttük, milyen kedves,
gy a tegnap még idegen embert tegezhetik.

Három órája, hogy együtt vannak, még
m ismerik egymást névszerint, de azért már
egalakult a társaság és már kiválasztották a
ó fiut“ a „kedves fiut“, akit már szeretnek,
i már csak úgy fognak hívni: „szinész“. Ez
jókedvű, tréfás, daloló bajtárs a soproni szin-
áz fiatal síheder színésze. Már udvara van és
önkéntesek szobájában már ledalolt vagy négy
kouplét és szedi a tapsokat.

Ezek az önkéntesek gyerekek, mint a
kés idők önkéntesei, akik között doktor is
ad elég és talán éppen azért vigabbak is, és
a rájuk néz az ember, elfelejti, hogy az édes
nyjknak mennyi könnye hullt utánuk. (n. k.)

— (Harkó Lajos meghalt.) Szombaton
ste váratlanul meghalt Harkó Lajos kolozsvári
zabómester, aki mint a kolozsvári független-
égi-párt régi, oszlopos tagja. Harkó a kolozs-
ári iparos-társadalom puritán becsületességű,
lváló alakja volt, akinek nagy érdemei vannak
bban, hogy a kolozsvári szabóipar olyan ki-
nő hirnévnek örvend az egész országban. A
ggetlenség-párt méltó érdemeit jutalmazott
kor, amikor városatyává választotta. Harkó

59 éves volt s rövid betegeskedés után halt
meg. Halálának hírére a városházára kitűzték
a gyászlobogót. Temetésén a függetlenségi párt-
kör testületileg vesz részt, koporsójára koszorut
helyez s a sírnál Posta Béla dr. fog beszélni.
Temetése ma délután 4 órakor történik meg a
köztemető halottas kapornájában.

— (Jótekonycélu torna ünnep.) Folyó hó
16-án d. u. az unitárius kollegium ifjusága a
kolozsvári 51. gy. e. zenekara közreműködésé-
vel nagyszámú közönség meleg érdeklődése
mellett szép tornaünnepélyt rendezett a sport-
telepen, melynek minden egyes pontja különben
sikerült. Az ifjuság ezzel újabb jelét adta annak,
hogy ha másképpen nem teheti is, legalább
jótekonycélu ünnepélyek rendezésével törekszik
szolgálni a közügyet. Elismeréssel kell megem-
lékeznünk László Gyula tornatanárról, kiben az
ünnepély rendezésének gondolata született. A
bevétele, melyet ez alkalommal is a Vörös Ke-
rezt-Egylet és a vak katonák segélyezésére for-
dítanak az 500 koronát meghaladja.

egy kis gyermeket találnak egyedül járkálni,
vigyék be a rendőrségre, hová az anyja utána
fog menni. A kétségbeejtő komplikáció azonban
kedves idilli akkorddal végződött és a felzakla-
tott kedélyek simán esondósdtek le. Ugyanis
a Széchenyi piac-téren egy kőszáló fiúcskát
vett észre az őrtallo rendőr. Látván, hogy egy
eltévedt gyermekkel van dolga, kérdezni kezdte,
hogy hol van az anyja és hol laknak. „Tudom
én, hol lakunk — szölt az okos gyermek, nevé-
ről is megmondva — jöjjön, megmutatom a
házunkat“. És kézen fogva vezette a rendőrt,
de aztán, hogy a házukat meg nem találhatta,
zavartan mondta: Ezek a házak mind nagyok,
a miénk meg kicsi ház volt. A rendőr erre el-
vitte a Pistukát a központi ügyeletes szobába,
hol néhány perc múlva megjelent az anyja, ki
sirva az örömtől, csókolta össze-vissza a meg-
talált Pistukát.

— (Betörési kísérlet a hatósági husszékbe.)
A Széchenyi tér melletti kormánybiztosi bus-
mészárszék pénzes kasszája erősen vonzhatta
magához azt a fiatal helybeli asztalos inast, aki
a mult éjjelen szerencsét próbált, fessegetni
kezdte a bódé deszkafalát, hogy utat csináljon
magának a pénztárhoz, melyet pénzzel telve
kénzelt el. De az asztalos inasnak nem ked-
vezett a szerencse, mert még mielőtt valami
kárt tehetett volna, a Széchenyi-téren posztón
álló rendőr megcsipte a krajcarok után ábítózó
kis inast és a rendőrségre vitte be.

— (Harctérre induló) katonáknak kéz- és
lábizzadás ellen feltétlenül szükséges a „Sudor“
nevű folyadék. Szarit, szagtalan. Kapható dr.
Biro Géza gyógyszerárában, Mátyás király-tér
6. Ára 1 kor. 20 fillér. Probauveg 70 fillér.

— (A borostyán és a rendőrség.) Hogyan
áll a borostyán viszonyban a rendőrséggel, annak
az az egyszerű magyarázata van, hogy a Boeska-
téri kispark május kezdetére illatos lila bo-
rostyán ruhába öltözött és ezt a pompás öltö-
zékét szakítják, rongálják a park vendégei közül
nagyon sokan. A virágot szeretni szabad, aki a
virágot szereti, a közmondás szerint, rossz em-
ber nem lehet. De hát a kis parkba azért ül-
tetett a város virágot és azért gondozza az
orgonabokrokat, hogy mindenki élvezhesse a
nagyszerű illatot, aki pedig rongálja és tépdesi
a balzsamot lehellő ágakat, megfosztja társait
a felséges tavaszi ajándéktól. Mégis annyira fel-
szaporodtak a virágfosztogatók, hogy a rend-
őrségnek most már speciális szolgálatot kell
teljesítenie a virágörzéssel és a borostyántolvaj
fogdosásával. Reggeltől késő éjjelig folyton viszik
be a lefoglalt corpus delictiket, a leszakított
virágos ágakat, úgy, hogy a rendőrség szürke
épülete valóságos virágos kert lett a felhalmo-
zott borostyánokból. A tettenért borostyán ked-
velőket pedig szépen megbírságotják négy-öt
koronával. Persze váltig erősítetik, hogy ennyi
pénzt virágért még sohse fizettek.

— (Betörő cigány lány.) Lakatos Anna
szumurduki illetőségű cigány lány tegnap dél-
után öt óra felé beosont a Deák Ferenc-utca
9. számú kapuján és az udvaron fessegetni kezdte
a Lengyel Kálmán hangszerkereskedő lakásá-
na ajtaját. A zár engedett és a cigány lány
éppen be akart menni az ajton, amikor Kálmán
Györgyné, a házmester felesége, észrevette a
erőszakos látogatót. A házmesterné rendőrről
szaladt, aki az elcsipett betörő-lányt a rendő-
rségre kísérte. A rendőrségben már ismerik a már
venülő vászonszelédet, aki az öt kihallgató rend-
őrtisztviselőnek arra a kérdésre, hogy hány éves,
szemérmelenül így felelt:

— Tizenhét!

Lakatos Anna különben már három és
fél évet töltött el hasonló bűncselekmények miatt
az ország különféle fegyházeteiben.

— (Gyűjtés a harctéren a megvakult ka-
tonáknak.) A 21. honvédezred körében Deésy
Gábor őrmester a harctéren gyűjtést indított a
vak katonák javára. A gyűjtés igen szép ered-
ményrel végződött, 210 koronát adtak össze
felkes katonák szerencsétlenül járt bajtársaik-
nak. Az összeget az Ujság szerkesztőségéhez
küldték s mi gondoskodni fogunk, hogy rendel-
tetési helyére jusson. Az elszámolás szerint a
következők járultak hozzá adományaikkal a
végeredményhez: Farkas Ferenc 10 K, Károlyi

— (Kilenc hónapra a harctéren.) Az északi
na ériöt hozta nekünk a posta a következő
so hat: Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Én, mint
kolozsvári ember és az Ujság régi hűséges ol-
vasója, nem mulasztatom el Önöket a messze
távolból üdvözölni. Jól érzem magam, egész-
ges vagyok és már kilencedik hónapja zavarom
a muszkákat. Üd özlöm a kolozsvári ismerősö-
ket. Papsit Gyula volt kolozsvári óras és ék-
szerész.

— (Az unitárius kollegiumból két diák a
harctérre szökött.) Dr. Gaál Kelemen a kolozs-
vári kollegium igazgatója tegnap bejelentette a
rendőrségnek, hogy az intézet internátusából két
diák május tizenötödike óta eltűnt. Az egyiket
Imre Pálnak hívják, hetedik osztályú tanuló és
fia Imre Sándor alsókarácsonyfalvi állomás-
főnöknek. A másik megszökött diáknak Tarcsa-
falvy Kálmán a neve és a hetedik osztályt lá-
togatta. Ez a két diák még a háboru kitörése-
kor önként akart jelentkezni katonának, de akkor
szülőik nem adták ehhez beleegyezésüket s így
nem vették be őket. Most megszöktek és körül-
belül a lengyel légio felé vették utjukat. Levelet
nem hagytak hátra s így sem a kollegium igaz-
gatóságának, sem pedig a diákok hozzátartozói-
nak nincs sejtelve arról, hogy merre vették
utjukat. A rendőrség körözvényt bocsájtott ki
a két megszökött diák kézrekerítése céljából.

— (Az eltűnt kis gyermek.) Nagyon meg
vult ijedve tegnap az állomásnál egy vidéki
asszony, Eke Györgyné, ki katoná urához akart
utazni három éves kis fiacskájával, Hárstfalvára.
A jegyváltás izgalmai annyira lekötöttek a jó
asszony figyelmét, hogy észre sem vette mikor
a kis Pistuka esendesen, egy szót sem szólva
anyjának, eltávozott mellőle. Csak már akkor
vette észre Ekéné asszonyság a fiúcska eltűné-
sét, mikor annak híre-nyoma sem volt. Futko-
sás, zavar, keresgélés, kérdezősködés vette most
kezdetét, a megriadt asszony a fejét is elveszt-
tette az eredmény nélküli keresésben. Sirva állí-
tott be panaszával a vasúti rendőrség szobájába,
honnán betelefonáltak a központba, hogy ha

Gyula 2 K, Káptalan N. Miklós 2 K, Finta Miklós 1 K, Kontz Tibor 3 K, Ritter Ernő 2 K, Pap Miklós 1 K, Filomon Porina 1 K, Farkas Jenő 1 K, Bereczki Albert 1 K, Mihály Lajos 1 K, Biró Imre 1 K, Danea Miklós 2 K, Wincez János 1 K, Antoni István 1 K, Moldován János 2 K, Kovács Béla 2 K, Berta József 2 K, Albert Arthur 2 K, Derbák Vilma 10 K, Bucsy Balázs 1 K, Weisz Endre 2 K, Czett Vazul 1 K, Szabó Gábor 2 K, Pap György 1 K, Csutak Lajos 50 fill., Nussbaum Mór 50 fill., Szabó Antal 1 K, Margineán Sabin 2 K, ifj. Snájder Lajos 2 K, Szabó András 2 K, Mészáros Béla 2 K, Domoa Izidor 2 K, Deésy Gábor 4 K, Miklós József 2 K, Pál András 2 K, Zehbera József 1 K, Bánsa Pataki Sándor 1 K, Szabó Miklós 4 K, Takács Pál 2 K, Czirmai Mihály 2 K, Lázár Manó 1 K, Ambrus Márton 1 K, Osváth Lajos 2 K, Pozsonyi László 1 K, Majsa Teofil 5 K, Timbuk Simon 1 K, Szőke István 2 K, Landmann Gusztáv 1 K, Bukur Demeter 2 K, Fekete Simon 1 K, Dávid Todor 2 K, Román József 2 K, Pap Simon 1 K, Boldizsár György 1 K, Mihálsa Simon 1 K, Hint Mózes 1 K, Irimia Péter 1 K, Csanádi József 1 K, Kodrea Miklós 2 K, Kovács Dénes 1 K, Gazda István 1 K, Brody Jenő 1 K, Diamanstein Lázár 2 K 50 fill., Falk Imre 2 K, Verbizky Géza 1 K, Rákóczi Ödön 60 fill., Balika Todor 1 K, Porgesz Lázár 2 K, Patakfalvi Ágoston 5 K, Lahaner Gergely 1 K, Kimpján Vazul 40 fill., András Péter 50 fill., Máté György 50 fill., Popa Péter 40 fill., Flórea Vazul 1 K, Bart József 50 fill., Szikai Todor 1 K, Faragó Sotran 1 K, Rosu Trifon 1 K, Markosán Ferenc 1 K, Borbély János 1 K, Medrea Lázár 2 K, Bodó Miklós 2 K, Dugó Károly 1 K, Kosai Lajos 1 K, Petru János 1 K, Pántya János 1 K, Rusz János 1 K, Bajzás Imre 1 K, Morár Simon 3 K, Baba Alexa 1 K, Mátyás Simon 1 K, Máté Gergely 2 K, David Miklós 2 K, Marosán András 2 K, Pap János 1 K, Máté János 2 K, Aron

Naftanail 1 K, Kocsis Ferenc 2 K, Stréza János 1 K, Gyulai János 1 K, Barna Simon 1 K, Kalin Miklós 1 K, Kocsis Tivadar 3 K, Oltyán János 2 K, Barta József 2 K, Szücs Simon 1 K, Tasnádi Miklós 2 K, Szilágyi Géza 50 fill., Idu László 1 K, Vlaszió Agusztin 1 K, Máté János 40 fill., Balló Béni 5 K, Balázs Márton 2 K, Botyán Balázs 2 K 50 fill., Kiss János 1 K, Peti János 1 K, Szabó Sándor 1 K, Borza János 1 K, Perezián Zeredén 1 K, Hurguly Demeter 50 fill., Napó György 1 K, Tósa János 1 K, Moldován Jusztin 1 K, Rotár Miklós 1 K, Antal György 2 K, Magyar Imre 4 K 70 fill. Összesen 210 K.

Színház és Zene.

Tiszavirág — félhelyáras esti előadásban. Hétfőn a legutolsó operette ujdonság, a „Tiszavirág” kerül színre, bérleten kívül, félhelyárakkal.

* **Apja leánya.** Az idei budapesti évadnak egyik legnagyobb sikerű ujdonsága volt az „Apja leánya”, amely a Magyar Színházban első jubiláris előadása felé közeledik már. Az „Apja leánya”-t a héten nálunk is be fogják mutatni. Az „Apja leánya”-nak első előadása szerdán este lesz, a második csütörtökön este. Ez lesz az utolsó bérletszám.

Mozinap a Szinkörben és Egyetem-mozgoban. Május hó 19 én, szerdán mindenki menjen moziba! A Szinkör-mozgó és Egyetem-mozgó igazgatósága e napnak összes bevételét, még a saját készkiadásait sem vonva le, a Vörös-Keresztnek és rokkantoknak adja. Menjen tehát mindenki e napon moziba.

Szinkör-mozgó. A héten egyik szenzáció a másikat követi a Szinkör-mozgóban. Hétfőn és kedden egy mélyen megrendítő, hatalmas drámai ujdonság kerül színre, az „Erdő-

őr tragédiája” címen, szerdán az összes be-
telt minden levonás nélkül a Vörös-Kereszt-
és a Rokkant-alapnak adja az igazgatóság, csütörtökön és pénteken Psylander legragyogó alakítását csodálhatjuk a „Fekete kancellia” szombaton Schildkrauttal a főszerepben a „Cagj Bajazzó!” kerül színre, végül pünksze vasárnapján a „Kölcsönkért csecsemők”-et adja.

* **Berky Lili Aradra szerződik?** Berky Lili most már másodizben szerepel néhány ten belül Aradon, ahol lelkes ünneplésben szesíti a közönség, a lapok pedig a legnagyobb elragadtatással írják róla. Az egyik aradi újságban olvassuk a következő minket is érdekes sorokat: Semmi primadonna-sablon, primadonna trükk, semmi abból, amit százszor láttunk már réges-régen, meguntunk. Csupa őstermesztés mintha nem is nekünk, hanem önmagának áll szanék, teli szívvel, passzióból, mint ahogy madár dalol az ágon s a szitakötő repked napfényben. Ugy hírlik, hogy Berky Lili valami módon marad is köztünk... *Ha igaz — bár lenne igaz — legyen üdvözölve itthon.* Arad városa oly művésznőt nyerne Berky Liliben nemcsak a szórakozni vágyó, hanem a művelődési publikumot is visszatudná hódítani a sokáig mellőzött színházba. Hogy a hírek valamely alapja, azt nincs most módunkban állapítani.

A szerkesztésért felelős:

SZÁSZ ENDRE.

Kiadó laptulajdonos:

Gombos Ferenc „Lyceum”-könyvnyomda

Telefonszám: 204.

Déli Jég- és Viszontbiztosító Társaság

Budapest, Váci-utca 20. (Az „Adriai” biztosító társulat házában.)

Fenti, az „Adriai” biztosító társulat által alapított és védnöksége alatt működő inté-

biztosít mindenféle terményeket

jéggkár ellen

a legkedvezőbb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett. — Biztosítási ajánlatokat elfogad az alulírott erdélyrészi vezérügynökség és ennek összes kerületi ügynökei.

Erdélyrészi vezérügynökség Kolozsvár

SZEKULA ÁKOS, vezérfelügyelő.

Nyomatott Gombos Ferenc „Lyceum”-könyvnyomda körforgógépjén Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 12. szám.